



HALK SAğLIğI UZMANLARI DERNEğİ

SAğLIK BAKANLIğI'NA AçIK MEKTUP! (13 EYLÜL 2022)

Sağlık Bakanlığı tarafından 12 Ağustos 2022 tarihinde yayınlanan "Sağlık Bakanlığı Ek Ödeme Yönetmeliği" konusunda Halk Sağlığı Uzmanları Derneği (HASUDER) olarak yaptığımız değerlendirmeler sonucunda, yönetmeliğin Halk Sağlığı Uzmanı doktorlar için önemli hak kayıplarına neden olduğunu görmekteyiz. Daha da önemlisi Yönetmelikte tıp branşları için kullanılan "gelir getiren/getirmeyen" ayrımının tıp mesleği onurunu zedelediğini, sağlık hizmet sunumunda koruyucu ve tedavi edici sağlık hizmetlerini ayırıştırırdığını ve koruyucu sağlık hizmetlerini değersizleştirdiğini görmekteyiz. Oysa çağdaş yaklaşımda sağlığın korunması tedaviden daha üstündür. Bu nedenle sağlık hizmetlerinin bütüncül bir yaklaşımla ele alınması gerektiğini vurgulamak istiyoruz. Yönetmeliğin bu hali tamamen tedavi hizmetlerine odaklanmış durumdadır, koruyucu sağlık hizmetleri yok sayılmıştır. Bu hak kayıplarının ortadan kaldırılması için en kısa sürede gereken değişiklik ve düzeltmelerin yapılması için hukuki yollar dahil gerekli girişimleri yapacağız. Bu konudaki taleplerimizi açık mektup olarak Sağlık Bakanlığı ve tüm ilgili taraflarla aşaaıda paylaşıyoruz:

1. Sağlık Bakanlığına ait ikinci ve üçüncü basamak sağlık kuruluşlarında tanımlanan teşvik ek ödemesi Halk Sağlığı Uzmanlarının çoğunluğunun çalıştığı il, ilçe Sağlık Müdürlüklerinde ve Toplum Sağlığı Merkezleri'nde (TSM) tanımlanmamıştır. Talebimiz bu kurumlarda da teşvik ek ödemesinin tanımlanmasıdır.
2. Halk Sağlığı Uzmanlarının çoğunluğunun çalıştığı il Sağlık Müdürlüklerinde taban ödeme 0,5-1 arasında katsayıya bağlanmıştır. Taban ödemede kesinti yapılması taban ödemenin var olma amacına ters olmasının yanı sıra diğer sağlık kuruluşlarında böyle bir uygulama bulunmamaktadır. Talebimiz il ve ilçe sağlık müdürlüklerinde de taban ödemede hiçbir kesinti yapılmamasıdır.
3. Taban ödemeye esas olan katsayıların bulunduğu tabloda "Gelire Katkısı Olmayan-Temel Tıp" kapsamında Sağlık Bakanlığına bağlı afileye hastanelerde çalışan Halk Sağlığı Araştırma Görevlileri için 0,8 katsayı; Profesör, Doçent, Doktor Öğretim Üyesi, Uzmanlar için ise 1,5 katsayı düzenlenmiştir. Talebimiz diğer branşlar gibi, dahili tıp branşları arasında yer alan Halk Sağlığı için de bu katsayıların da sırası ile 3,4 ve 4,5 olmasıdır.
4. Özellikle Bakanlık Merkez teşkilatta çalışan Epidemiyoloji ve Çevre Sağlığı yan dal uzmanları ödeme katsayıları ve taban ödemeler açısından en çok mağdur olan gruptur. Bakanlık merkez teşkilatta çalışan yan dal uzmanlarına yönelik taban ödeme ve teşvik ödemesi düzenlemeleri yapılmazsa epidemiyoloji ve çevre sağlığı yan dal uzmanlık eğitimi büyük darbe alacaktır. Talebimiz Epidemiyoloji ve Çevre Sağlığı yan dal uzmanlarına yönelik (Merkez ve Taşra teşkilatları için) hastanedeki uzmanlara eşit katsayı düzenlemeleri yapılmalıdır.
5. Sağlığın korunması ve geliştirilmesine yönelik alanlarda çalışan halk sağlığı uzmanlarına yönelik özel teşvik düzenlemeleri yapılması gerekmektedir (bağışıklama çalışmaları, Sigara Bırakma Polikliniği, Sağlıklı Hayat Merkezi-SHM, KETEM ve benzeri tüm sağlığı koruyucu-geliştirici hizmetler).



HALK SAĞLIĞI UZMANLARI DERNEĞİ

6. Sağlık Bakanlığı taşra teşkilatında halk sağlığı ile ilgili programların ve hizmetlerin varsa o ilde öncelikle halk sağlığı uzmanlarının sorumluluğu altına verilmesi konusunda bir genelge çıkartılmalıdır. Sağlığı koruma ve geliştirmeye ilgili tüm programlar il ve ilçelerde varsa halk sağlığı uzmanlarının görev alanı olarak tanımlanmalıdır.
7. Halk Sağlığı uzmanlarının iş tanımı ile ilgili mevzuat düzenlenmeleri yapılmalıdır. Bu konudaki önerilerimiz şöyledir:

- a. Sağlık Bakanlığı Taşra Teşkilatı Kadro Standartları ile Çalışma Usul ve Esaslarına Dair Yönerge "Madde 3: Tanımlar" ve Toplum Sağlığı Merkezi Ve Bağlı Birimler Yönetmeliği "Madde 4: Tanımlar" içine Halk Sağlığı Uzmanının tanımı ve yapacağı işler eklenmelidir.

Önerilen Tanım: *Halk sağlığı uzmanlarının görevleri, hizmet verdikleri nüfustaki çocuklar, kadınlar, yaşlılar, çalışanlar, engelliler, göçmenler gibi kırılgan gruplar başta olmak üzere sağlık yönünden risk altındakilerin ve genel toplumun sağlık düzeyini, var olan ve gelişebilecek sorunlarını, bu sorunların nedenlerini ve toplumun sağlık gereksinmelerini bilimsel teknikler kullanarak saptamak; bireylerin ve toplumun sağlığını korumak, iyileştirmek ve geliştirmek amacıyla tek sağlık anlayışı içinde insanlara, hayvanlara ve ekolojik sistemlere ilişkin politikalar geliştirerek çözümler üretmek; bu politikalarla ilgili programların ve sağlık hizmetlerinin yürütülmesinde görev almak, kontrol ve değerlendirmelerini yapmak, sağlık hizmetlerinin her kademesindeki yönetimde sorumluluk almak, sağlık hizmetlerinin yürütülmesinde liderlik ve yöneticilik yapmaktır. Halk sağlığı uzmanları koruyucu ve geliştirici sağlık hizmetlerinde uzmanlaşmış, topluma yönelik koruyucu, geliştirici sağlık hizmet sunumunu planlayan bir uzmanlık dalıdır. Halk sağlığı uzmanlarının görev tanımında geçmeyen yerlerde ve tedavi edici hizmetlere ait poliklinik hizmetlerinde, aile hekimliği ve adli tabiplik uygulamalarında çalıştırılmazlar.*

- b) İl ve İlçe SM düzeyinde halk sağlığı uzmanlarının yer alması gereken çok sayıda komisyon ve kurullar vardır. Ancak mevzuatın eskimiş olması ve halk sağlığı uzmanlarının sayısının giderek artması nedeniyle bu alanda yasal düzenlemelere gereksinim vardır. Bu nedenle 2009/31 sayılı Bebek Ölümleri İzleme Sistemi Genelgesi; 2009/17 sayılı Genişletilmiş Bağışıklama Programı Genelgesi ve 2008/11750 sayılı Aşı Sonrası İstenmeyen Etkiler Genelgesi içinde alttaki değişiklikler yapılmalıdır.

Öneriler:

- *Bebek Ölümleri İnceleme Komisyonu'nda en az 1 adet halk sağlığı uzmanı görevlendirilmelidir. Halk Sağlığı Uzmanı olmadığı durumda ya da feragat etmesi halinde diğer sağlık personeli görevlendirilebilir.*
- *Enfeksiyon Kontrol Komitesi'ne en az 1 adet halk sağlığı uzmanı görevlendirilmelidir. Halk Sağlığı Uzmanı olmadığı durumda ya da feragat etmesi halinde diğer sağlık personeli görevlendirilebilir.*
- *Soğuk Zincir Komisyonu tanımlanmalı ve komisyonda en az 1 adet halk sağlığı uzmanı görevlendirilmelidir. Halk Sağlığı Uzmanı olmadığı durumda ya da feragat etmesi halinde diğer sağlık personeli görevlendirilebilir.*



HALK SAğLIğI UZMANLARI DERNEğİ

- *Hatalı Aşı Kayıt Komisyonu tanımlanmalı ve komisyonda en az 1 adet halk sağlığı uzmanı görevlendirilmelidir. Halk Sağlığı Uzmanı olmadığı durumda ya da feragat etmesi halinde diğer sağlık personeli görevlendirilebilir.*
 - *Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) gibi spesifik konularda görüş belirtmek üzere oluşturulan İnceleme Değerlendirme Komisyonlarında Sağlık Müdürlüğü adına katılacak temsilcilerin öncelikli olarak Çevre Sağlığı Yan Dal Uzmanı, Çevre Sağlığı Yan Dal Uzmanının olmadığı illerde Halk Sağlığı Uzmanı görevlendirilmelidir. Halk Sağlığı Uzmanı olmadığı durumda ya da feragat etmesi halinde diğer sağlık personeli görevlendirilir.*
- c) Sağlıklı Hayat Merkezleri (SHM) ile ilgili bir yönerge hazırlanması ve SHM birim sorumlusunun ek ödeme yönetmeliğinde taban ve teşvik kazanımlarının da tanımlanarak Halk Sağlığı Uzmanı görevi olarak tanımlanması gerekmektedir. SHM'ler topluma yönelik sağlığı koruyucu ve geliştirici sağlık hizmetleri sunduğu için halk sağlığı uzmanlarının çalışacağı ve Merkez sorumlusu olabileceği kurumlardır.

Kamuoyuna saygıyla duyurulur.

HALK SAğLIğI UZMANLARI DERNEğİ YÖNETİM KURULU